

TÜ LOODUSMUUSEUM

ÕPPEPROGRAMMI KIRJELDUS

HÄÄLED LOODUSES LASTEAED

Õppeprogrammi eesmärk: Arutleda, mis erinevatel põhjustel loomad üldse hääli teevad, õppida tundma mõningate Eesti loomi läbi nende häälotsuste.

Õppeprogrammi lühitutvustus

Programmis õpitakse tundma erinevate loomade häälotsusi ja arutletakse, miks üldse loomad häälitsevad. Õpilased saavad teada, millist häält teeb näiteks hüljes, metskits, ilves, karu, nahkhiir ja mitmed teised loomad. Lapsed saavad ka ise loomade häälotsusi jäljendada ning võistelda looduse häälte tundmises.

Õppeprogrammi kestus: 2 akadeemilist tundi (2 x 45 min)

Õppeprogrammi toimumise aeg: aastaringselt

Õppeprogrammi toimumise koht: TÜ loodusmuuseum

Sihtrühm: 5–7-aastased lapsed

Keel: eesti

Grupi suurus: kuni 25 õpilast ja õpetaja(d)

Õppeprogrammi läbiviija: loodusmuuseumi juhendaja Elen Kontkar või Kersti Kihno

Õppeprogrammi pakkuja, info ja tellimine: Tartu Ülikooli loodusmuuseum, Tartu, Vanemuise 46, loodusmuuseum@ut.ee, tel 737 6076, www.natmuseum.ut.ee

Lisainfo

TÜ loodusmuuseumis on tänapäevane õpikeskkond, uued õppeklassid ja uudne püsiekspositsioon, muuseumihoones on lift, trepid ja välistreppide kõrval sissepääsuks ka kaldtee. Õpetajal palume registreerumisel teavitada muuseumi teabespetsialisti või juhendajat grupi erisustest (näiteks erivajadusega õpilased jm) ja soovidest, koostöös kooliga täpsustame programmi võimalused.

Programmiks vajalikud õppevahendid annab juhendaja, õppevahendid on arvestatud rühmatöök. Täpsem lisainfo saadetakse õpetajale registreerumisel.

Õppeprogrammi kirjeldus

Ajakava (2 x 45 min)

1. Aktiivülesanne rühmatööna – Eesti loodushäälte viktoriini kujul. 25 min
2. Looduse häälte teemaline tutvustus muuseumi ekspositsioonis ja jooksev arutelu. 40 min

3. Aktiivülesanne – n-ö nahkhiire mäng. 40 min
4. Aktiivülesanne – loomahäälte jäljendamine. Kokkuvõte. 15 min

Programmi sisu ja tegevuste kirjeldused

1. **Aktiivülesanne rühmatööna** – kuulatakse loodushääli ja rühma arutelu tulemusel pakutakse, kes häälitseb. Kuulda saab nii linde, imetajaid, selgrootuid kui ka kahepaikseid. Lastel abimaterjalina ees pildid potentsiaalsetest häälitsejatest, vajadusel antakse vihjeid.
2. **Looduse häälte tutvustus muuseumi ekspositsioonis ja jooksev arutelu** – miks, millal ja kes häälitsevad. (Jutt ja arutelu vahelduvad aktiivülesannetega.)
3. **Aktiivülesanne** – lihtne nahkhiire mäng liikumisega, et saada aimu nahkhiirte liikumisest, häälitsemise eripärast ja saagi püüdmisest (kajalokatsioonist), kus õpilased saavad endale nahkhiire, kärkse või puu rolli.
3. **Aktiivülesanne** – loomahäälte jäljendamine. Juhuslikkuse alusel saavad õpilased loomapildid, mille häält või kehakeelt saavad nad ette mängida ning teistel jagub põnevust ära arvamiseks. See on ülesanne on ka programmi kokkuvõtteks.

Õppeprogrammi läbiviimiseks vajalikud õppematerjalid ja vahendid

Õppevahendite hulka kuuluvad arvuti, helifailid, erinevate aktiivülesannete jaoks vajalikud loomapildid, muuseumiekspositsioon ning sall. Õppevahendid ja materjalid võtab kaasa programmi juhendaja.

Õppemeetodid

Rühmatöö, jäljendamine, mängimine, viktoriin, kuulamine, arutelu ja kokkuvõte.

Juhendajad

Loodusmuuseumi juhendaja Elen Kontkar.

Haridus. TÜ bioloogia MSc, pedagoogika kursus.

Kogemus. Töötanud Tapa Gümnaasiumis bioloogiaõpetajana ning loodusringi juhendajana (2012–2013) ja TÜ loodusmuuseumis alates 2016. a loodusariduse giid ja õppeprogrammide juhendaja, üritused.

Loodusmuuseumi juhendaja Kersti Kihno.

Haridus. TÜ bioloog, bioloogia-keemia õpetaja, MSc geoökoloogia.

Kogemus. Töötanud TÜ ökoloogia- ja maateaduste instituudis (2007– 2016) ja TÜ loodusmuuseumis giid alates 2018. a.

Õpetaja roll

Ootame õpetajalt koostöövalmidust ja aktiivset osalemist programmi tegevustes koos õpilastega

Ohutus ja selle tagamine

Õppekeskkond TÜ loodusmuuseumis ja botaanikaaias on tänapäevane, turvaline ja ohutu. Programmide (sh ka väliprogrammi alguses) tutvustab juhendaja grupile programmi kava ja reegleid (sh ohutust) ning juhendaja koos õpetajaga jälgib nendest kinnipidamist.

Tagasiside

Tagasiside küsitakse õpetajalt kirjalikult programmi lõpus.

Teaduspõhisus ja seosed

Programmid lähtuvad teaduslikust maailmavaatest.

Programmides käsitletakse vastavalt teemale ja tegevustele seostatult loodus-, kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda. Programmi tulemusena praktiliste tegevuste ja uute kogemuste kaudu suureneb õpilaste keskkonnateadlikkus ja kujunevad säästva eluviisi harjumused ning hoiakud. Loomadega lähemalt tutvudes tekib nende ja looduse vastu suurem huvi ning lugupidamine.

Programmi tulemused (programmi lõpuks saavutatavad õpiväljundid ehk teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumisviisid)

Õpilased õpivad tundma mõnda lihtsamat Eesti looma ning eristavad nende hääletsusi, saavad aru, miks ja millal loomad üldse häälitsevad. Võimalik, et saavad esimese kokkupuute rühmatööna töötamises olukorras, kus nad peavad omavahel ühele kokkuleppele jõudma.

Seosed riikliku õppekavaga (ainekavade ja/või üldpädevuste ja/või läbivate teemadega)

- Looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond;
- ümbritseva tajumine erinevate kuulmismeele kaudu;
- võimalus ennast loovalt väljendada, märkab detaile ja edastab neid loovalt teistele.